

מדינת ישראל

משרד האוצר - החשב הכללי

תאריך : ט"ז שבט התשע"ז
7 בפברואר 2017
סימוכין : 230128

סיכום ישיבת ועדת פטור ממכרז מיום 7/2/2017

משתתפים :

מר יוסי איצקוביץ, סגן בכיר לחשב הכללי, מ"מ יו"ר הוועדה
גב' מירב קדם, מנהלת מינהל הרכש הממשלתי, חבר ועדה
עו"ד אפרת נחלון, הלשכה המשפטית, משרד האוצר, יועצת משפטית
מוזמנים :

מר יהודה נוימן, מנהל פרויקט
גב' שירה שושני, סגנית חשב משרד הפנים
עו"ד חן בן ישראל, יועצת משפטית

הנושא : משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה

החלטת ועדת המכרזים מיום 14/12/15

נתקבל בוועדת הפטור ביום 20/01/16

השלמות מיום 19/01/17, 5/1/17

בקשה מס' : 575659

בקשה לאישור החלטת ועדת המכרזים להתקשרות עם חברת סאפיינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ, לצורך קבלת שירותי פיתוח ותחזוקת התוכנה היישומית במערכת ביקורת גבולות (מערכות רותם רעות) לתקופה שמיום 8/1/17 לתקופה של עשר שנים, עם אופציה להאריך את ההתקשרות בשלוש פעימות לתקופה של שנתיים בכל פעימה, בעלות כוללת של 80,000,000 ₪ כולל מע"מ לשש עשרה שנה (5,000,000 ₪ לשנה) על פי תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים).

היקף ההתקשרות המבוקש/המאושר :
80,000,000 ₪ כולל מע"מ

החלטת הוועדה : מאשרים את ההתקשרות בפטור מחובת מכרז להתקשרות עם חברת סאפיינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ, על פי תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים, לתקופה שמיום 7/2/17 לתקופה של עשר שנים, עם אופציה להאריך את ההתקשרות בשלוש פעימות לתקופה של שנתיים בכל פעימה. כמו כן הועדה מנחה את המשרד לפעול לשימור הידע הפונקציונלי של המערכת וכן לחייב את סאפיינס לתעד את הפיקוח והידע.

הערות ונימוקים :

- רשות האוכלוסין וההגירה מבקשת את אישור החשב הכללי לביצוע התקשרות המשך עם חברת סאפיינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ (להלן - סאפיינס) על פי תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים, לצורך קבלת שירותי פיתוח ותחזוקה של התוכנה היישומית במערכת ביקורת גבולות (מערכת "רותם רעות") (להלן - המערכת). ההתקשרות המבוקשת הינה מיום 08.01.2017 לתקופה של עשר שנים, עם אופציה להאריך את ההתקשרות בשלוש פעימות לתקופה של שנתיים בכל פעימה.
- בשנת 2002 זכתה חברת אלביט מערכות בע"מ (להלן - אלביט) במכרז שנערך על ידי משרד הביטחון לצורך הקמת מערכת ביקורת הגבולות הבינלאומית של מדינת ישראל (מערכת הנקראת "רותם"). אלביט נבחרה במכרז לשמש כספק ראשי של המערכת, ובמסגרת השירות אותו היא נדרשת לספק במסגרת המכרז, היא מפעילה 3 ספקי משנה עיקריים. סאפיינס נבחרה ע"י אלביט כספק משנה עיקרי לצורך פיתוח התכנה של מערכת ביקורת הגבולות. התכנה פותחה ומתוחזקת באמצעות כלי פיתוח שנקרא "eMerge", שהוא מוצר קנייני של סאפיינס. במהלך השנים, הורחבה המערכת ושימשה גם לצורך ביקורת הגבולות במעברים הפנימיים בישראל (מערכת הנקראת "רעות").
- בשנת 2011 מערך ביקורת הגבולות עבר לאחריות הרשות, ואתו גם המערכות "רותם" ו"רעות" (מערכת "רותם" - רעות", המערכת).
- בשנת 2012 ועדת הפטור אימצה את החלטת ועדת התקשוב העליונה אשר קבעה כי על הרשות לפרסם מכרז פומבי לבחירת ספק ראשי למערכת. משכך, החלה ברשות עבודת הכנה לפרסום המכרז הפומבי, כאשר המסקנה שעלתה במהלך העבודה היא כי יש להסדיר את הצד העסקי מראש עם סאפיינס,

- להגדירה כספק יחיד למתן השירותים אותם היא מספקת כיום, ולחייב את המציעים להעסיקה כקבלנית משנה עפ"י תנאים שייכללו במכרז, וזאת מהנימוקים המרכזיים הבאים:
- א. כלי הפיתוח של המערכת, "eMerge", הוא כלי קנייני של סאפיינס, ובמסגרת זאת לצוות העובדים שלה ניסיון רב בכלי זה, כאשר מנגד, בשוק אין שחקנים בעלי יכולת דומה, הן מבחינת מומחיות והן מבחינת משאבים, בכל הנוגע לכלי זה.
  - ב. כלי הפיתוח נדרש לכל אורך חיי המערכת (ולא רק לשלב הראשוני של פיתוח המערכת) וזאת לצורך תמיכה, תחזוקה, הוספת פיתוחי המשך וכיוצ"ב.
  - ג. פיתוח מחדש של המערכת הוא הליך יקר ואינו כדאי כלכלית.
  - ד. יכולת ייחודית הנדרשת במסגרת המכרז, הנמצאת בידי שחקן אחד, אשר יש באפשרותו להעדיף מי מבין המציעים, עלולה להוביל לכשל שוק, ולהשפיע על תוצאות המכרז.
5. לאור כל האמור, אישרה ועדת המכרזים ברשות ביום 11.07.2013 את בקשת יחידת המחשב ברשות לפיה יש לראות את סאפיינס כספק יחיד לטובת פיתוח ותחזוקת התוכנה היישומית הקיימת במערכת. עוד אישרה הוועדה לקיים מו"מ בין יחידת המחשב לסאפיינס, וזאת על מנת להסדיר מולה את כל הנדרש על מנת שהאחרונה תשמש קבלן משנה יחיד מטעם הספק הראשי שייבחר במכרז להמשך פיתוח ותחזוקת התכנה של המערכת.
  6. הרשות מבקשת לפרסם מכרז פומבי לבחירת ספק ראשי למערכת, כאשר הספק שיזכה יידרש להתקשר עם סאפיינס כקבלן משנה במסגרת המכרז, וזאת נוכח הסדרתה של סאפיינס כספק יחיד למתן השירותים האמורים, אותם היא מבצעת מאז 2002, כאשר משך ההתקשרות והתעריפים מוגדרים מראש במסגרת תנאי המכרז, ונעשים בהתאם להחלטת ועדת הפטור בחשכ"ל.
  7. ההתקשרות עם אלביט הוארכה כל אותם שנים, תחילה באמצעות ועדת הפטור ברשות, ולאחר מכן באמצעות ועדת הפטור בחשכ"ל, כאשר ההארכה האחרונה אושרה בתאריך 03.01.2016 עד ליום 31.12.2017, בהיקף של ₪ 29,440,000 כולל מע"מ.
  8. בקשת הרשות מתייחסת לתקופה שמתחילה בתאריך 08.01.2017, אך ההתקשרות בפועל עם סאפיינס תחל במועד החתימה על ההסכם בינה לבין הספק החדש שיזכה במכרז, אשר צפוי להתפרסם עד לרבעון השלישי של שנת 2017. למעשה, האישור של ועדת הפטור נועד לאפשר לרשות לחתום על הסכם מול סאפיינס, ולעגן את ההבנות שהושגו עמה לקראת פרסום המכרז.
  9. הבקשה האמורה נעשית בתיאום ובידיעתה של סאפיינס, וזאת במסגרת מו"מ שהתקיים מולה בשנתיים האחרונות.
  10. המו"מ שהתנהל מול סאפיינס, וכן מול אלביט, בעניין ההסדרה הרצויה הוא הגורם המרכזי לעיכוב בפרסום המכרז הפומבי.
  11. אישור ההתקשרות בפטור ניתן לאור חוות הדעת המקצועית שצורפה על ידי הגורם המקצועי במשרד מר אריה פרידמן, מנהל יחידת מחשב רשב"ג, כי חברת סאפיינס ישראל מערכות תוכנה בע"מ, הינה ספק יחיד, לצורך קבלת שירותי פיתוח ותחזוקת התוכנה היישומית במערכת ביקורת גבולות (מערכות רותם רעות).
  12. המשרד פרסם את דבר הכוונה לבצע את ההתקשרות לפי תקנה 3א(א) לתקנות חובת המכרזים נתקבלה השגה, אשר ועדת המכרזים דנה בה ושלחה שאלות למשיג אשר העדיף שלא להשיב לגופן של השאלות ואף לא להגיב לניסיון לתאם מולו פגישה, כמתואר בפרוטוקול ועדת המכרזים מיום 7/9/16.
  13. גבי תמר קליין, מנהלת תחום מחשוב ומערכות מידע, ממליצה בחוות דעתה לאשר את הבקשה, וכן שהרשות תפעל לשימור הידע הפונקציונאלי של מערכת ביקורת הגבולות ותפעל להבטחת יכולתה לצאת למכרז של פיתוח המערכת בעתיד (בין השאר, בקביעת המחויבות של סאפיינס לתעד את המערכת ולהיערך להעברת הידע).
  14. מר יאיר פראנק, ראש רשות התקשוב הממשלתי, בחוות דעתו מיום 12/1/17, ממליץ לאשר את הפטור.
  15. בחוות דעתו של מר עופר צור, פרנט פנים וסביבה, מיום 19 בדצמבר 2016, ממליץ לאשר את ההתקשרות, באישור מר ויקטור וייס, סגן בכיר לחשבת הכללית, האחראי על המשרד.

אריה פרידמן
עו"ד אפרת נחלון

גבי מירב קדם

מר יוסי איצקוביץ

08-02-2017

08-02-2017